

Nota

Izegem Bauwelarestraat HS Ventilus

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Overzicht maatregelen	1
3	Gemotiveerd advies	2
3.1	<i>Datering en interpretatie onderzoeksterrein.....</i>	<i>2</i>
3.2	<i>Waardering archeologische vindplaatsen</i>	<i>2</i>
3.3	<i>Impactbepaling.....</i>	<i>2</i>
3.4	<i>Bepalingen van de maatregelen.....</i>	<i>2</i>
3.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek.....	2
3.4.2	Volledigheid van het vooronderzoek	2
4	Programma van Maatregelen.....	4
4.1	<i>Onderzoeksdoelstellingen en -vragen.....</i>	<i>4</i>
4.2	<i>Onderzoekshandelingen.....</i>	<i>4</i>
4.3	<i>Strategie voor analyse.....</i>	<i>4</i>
5	Bibliografie.....	6

1 Administratieve gegevens

Algemeen	
Naam site	Izegem Bauwelarestraat HS Ventilus
Ligging	Bauwelarestraat, deelgemeente Lendelede, gemeente Izegem, provincie West-Vlaanderen
Kadaster	Lendelede, Afdeling Lendelede, Sectie B, Percelen 285D, 291B, 289A, 292, 290, 293A, 296, 246G, 282C 605, 606E, 288A
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2025-0706
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek en Landschappelijk bodemonderzoek ID33243 ¹ Proefsleuvenonderzoek 2026D275
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen bv
Actoren	
Auteur	Tina Dyselinck & Ron Bakx
Betrokken actoren	Tina Dyselinck, Ron Bakx, Carola Stern, Yves Perdaen, Evelyn Schynkel
Betrokken derden	-
Plangebied	
Oppervlakte plangebied	Ongeveer 6 ha
Oppervlakte advieszone	N.v.t
Kartering gewestplan	0900 - agrarisch gebied

Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen², tenzij anders vermeld.

2 Overzicht maatregelen

ADVIES	AANTAL	TIJDSTIP	VOORWAARDE
UITWERKING	2 STALEN	NA TOESTEMMING AOE	-

Bij het opgraven van de meiler of grafcontext en een enkele houtskoolrijke kuil zijn stalen verzameld die nog niet onderzocht zijn, aangezien dat niet hoort tot de doelstellingen van het vooronderzoek. Het onderzoek van deze stalen dient te worden uitgevoerd als vervolgonderzoek, onder de vorm van verdere uitwerking van een aangelegd archeologisch ensemble. In de volgende hoofdstukken wordt hier verder op ingegaan.

¹ De Witte et al. 2025

² GEOPUNT VLAANDEREN 2025- administratief, historisch, orthofotografisch

3 Gemotiveerd advies

3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Historisch gezien wordt de Bauwelaerestraat als noordelijke grens gezien van het Bauwijnbusch of den Bauwelaere, een bos gelegen tussen de Sterrekensstraat en de Bauwelaerestraat. Op de kaart van Ferraris ligt net ten zuiden een hoeve die zou opklimmen tot in de 18^e eeuw, en genoemd naar het bos, namelijk Ter Bauwelaere.³ Het Bauwelaerebos maakte voor de middeleeuwen vermoedelijk deel uit van het bosgebied rond de Mandel, dat ten tijde van de middeleeuwse ontginningen aan grootte inboette en zo goed als volledig verdween.⁴ Het vermoeden van de Romeinse oorsprong van de Kortrijksestraat, ten westen van het plangebied, kan een Romeinse oorsprong van de ontginning van dit bosbestand suggereren, maar hier zijn vooralsnog geen sluitende bewijzen voor.⁵ De aanwezige mogelijke houtskoolmeiler blijft tot nu toe ongedateerd. Het gevonden vondstmateriaal wijst eerder op een laatmiddeleeuwse of nieuwe tijd ontginning van dit landschap.

3.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Op het terrein worden uitsluitend soortgelijke sporen verwacht bij een verdere uitbreiding van het onderzoek. Dus nog meer greppelsystemen uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd, enkele bomkraters uit de Eerste Wereldoorlog, een houtskoolmeiler hier en daar en een uitzonderlijke vuursteenvondst. Deze verwachting is onvoldoende voor een advies tot opgraving. De openstaande vragen naar de datering van de sporen en dus de ontginning van het landschap in deze omgeving kunnen beantwoord worden indien de analyse van de stalen wordt gerapporteerd in een Nota na Nota.

3.3 Impactbepaling

Er is geen impact door de afwezigheid van een archeologische site.

3.4 Bepalingen van de maatregelen

3.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

De aangetroffen sporen hebben een klein potentieel op kennisvermeerdering. De kenniswaarde ligt vooral in de verdere waardering en analyse van twee stalen ter datering van twee sporen. Deze kunnen nog informatie leveren over de start van de ontginning van het ruime landschap, nabij de Mandel, een oud bosgebied waarvan nu geen restanten meer zijn.

3.4.2 Volledigheid van het vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er voldoende informatie over de afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁶ is verder

³ Inventaris Onroerend Erfgoed 2026: thema ID13105

⁴ TACK et al. 1993.

⁵ Inventaris Onroerend Erfgoed 2026: thema ID13296 & 13132

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2019, fig. 3

vooronderzoek (niet) aangewezen. Wel dienen twee stalen verder gewaardeerd en geanalyseerd te worden om de openstaande vragen te beantwoorden. Deze resultaten worden gerapporteerd in een Nota na Nota.

4 Programma van Maatregelen

4.1 Onderzoeksdoelstellingen en -vragen

Bij het aantreffen van uitzonderlijke geïsoleerde contexten, die niet uitnodigen tot een verdere opgraving, kan het noodzakelijk zijn verder onderzoek te adviseren, zodat deze context volledig kan uitgewerkt worden en bijkomende onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden. Om het volle potentieel aan kenniswinst uit deze context(en) te halen, kan een Programma van Maatregelen opgesteld worden voor verdere verwerking, die vervolgens gerapporteerd wordt in een Nota, zoals beschreven in de Code Goede Praktijk (12.6.2 blz. 131).

Verder onderzoek van de genomen stalen kan kenniswinst opleveren over de datering van de ontginning van het landschap rondom de Mandel, waar één van de oerbossen van Vlaanderen is verdwenen. De precieze datering waarop dit is gebeurd, is onduidelijk. Vooral gezien het plangebied gelegen is langs een in oorsprong Romeinse weg. De ontginning van bossen was in de Romeinse tijd zeer intensief door de hoge nood aan kwalitatief hout, maar volgens de historische bronnen zou het bos aan beide zijdes van de Mandel pas in de vroege of volle middeleeuwen zijn ontgonnen. De datering van de mogelijke houtskoolmeiler kan hier meer duiding geven, net als de datering van de kuil met houtskoolstippen. Op basis van het overig sporenbestand wordt deze ontginning pas in de late middeleeuwen/nieuwe tijd geplaatst, hoewel de Ferrariskaart slechts een fractie van het Bauwynsbusch weergeeft.

Een ¹⁴C-analyse zou meer zekerheid kunnen geven over een exacte datering van deze sporen en zo verder bijdragen aan de kennis over de ontginning van het landschap rond Izegem en Lendeledede.

4.2 Onderzoekshandelingen

Een koolstofdatering van beide stalen zou verregaande inzichten verschaffen in de evolutie in ontginning.

De volgende onderzoeksvragen worden verder aangehaald:

- Zijn de stalen geschikt voor koolstofdatering? Is er jong materiaal aanwezig om een nauwe datering te geven?
- Wat voor datering wordt gegeven aan de houtskoolmeiler/grafcontext? Wat zegt dit over het landschapsgebruik in deze tijd? Geeft dit nieuwe inzichten over de ontginning van deze bosregio?
- Wat voor datering wordt gegeven aan de kuil met houtskoolstippen? Wat zegt dit over het landschapsgebruik in deze tijd? Sluit dit aan bij de dateringen van de overige sporen en de ingeschatte in gebruik name van deze gronden in de late middeleeuwen en/of nieuwe tijd?

4.3 Strategie voor analyse

De richtlijnen in de CGP gelden als leidraad. Het zeefresidu wordt gesplitst en de organische resten worden gewaardeerd op dateerbaar materiaal. Een selectie van het materiaal wordt aan een labo overgemaakt om een ¹⁴C-datering te verkrijgen.

De richtlijnen voor de specialistische onderzoeken enerzijds en de specialisten anderzijds zijn opgenomen in de CGP.

De resultaten van alle specialistische onderzoeken worden opgenomen in een nota voor verdere verwerking zoals voorgeschreven in de CGP, paragraaf 12.6.2 blz. 131

5 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2019: *Beslissingsboom bij de afweging over de noodzaak tot verder vooronderzoek* [online], Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), <https://www.onroerenderfgoed.be/de-code-van-goede-praktijk>.

DE WITTE A.-S., HELLINX A.-J. & DESMET, C. 2025: *Archeologienota Ventilus*, BAAC Vlaanderen Rapport 2674, Evergem.

GEOPUNT VLAANDEREN 2025: *Catalogus* [online], <https://www.geopunt.be/catalogus>.

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2026: *Thema* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/zoeken?>

TACK G., VAN DEN BREMT P. & HERMY M. 1993(1): *Bossen van Vlaanderen: een historische ecologie*, Leuven.